

De gamle danske kolonier i nutiden

De gamle danske kolonier og handelsstationer er for tiden noget man hører om i den danske pressen, ser TV udsendelser om og forsker i. Også Nationalmuseet har i disse år sat fokus på de gamle kolonier. Hvorfor egentlig al den opmærksomhed på de tidligere danske kolonier? Er der tale om glemt dansk kulturarv eller dårlig samvittighed? Humanitær idealisme eller søgen efter en dansk storhedstid? Eller måske en søgen efter en dansk identitet i dagens globaliserede verden? I dette nummer af Arkæologisk Forum har vi bedt en række skribenter belyse emnet.

Anne Mette Jørgensen og Hans Mikkelsen fortæller om Nationalmuseets projekt i Ghana. Projektet foregår i et samarbejde med University of Ghana og National Museum of Ghana, og involverer udgravning og genopbygning af den tidligere danske plantage Frederiksgave. De genopførte plantagebygninger skal bruges til formidling af den fælles kulturhistorie med plantagedrift og slaveri. Det er kendetegnende at hverken danskere eller ghanesere fuldt ud kender til deres roller i slaveriets historie og det er intentionen at formidlingscenteret ved Frederiksgave skal råde bod på dette. Samtidig vil den rekonstruerede plantage kunne blive en turistattraktion nær Ghanas hovedstad Accra.

I Tranquebar er Nationalmuseet involveret i endnu et projekt, som ikke alene handler om den fælles kulturarv men også omhandler nutidige problematikker. Tranquebar initiativet foregår i et samarbejde mellem danske og indiske institutioner med fokus på kulturmøder fra 1600 – 1700 tallet og

frem til nutiden. Einar Lund Jensen skriver om de mange elementer der indgår i Tranquebar initiativet fra forskning i dansk historie i det 17.-19. århundrede, hvor engagementet i kolonierne er en vigtig brik, over restaurering af Guvernørens Hus til forskning i hvorledes lokalbefolkningen reetablerer sig efter Tsunamiens ødelæggelser. Einar Lund Jensen mener ikke at der er tale om forskning i ”drømmen om storhed”, men derimod forskning af kulturmøder og konsekvenserne af disse gennem tiden. Kulturmøder, der bliver aktuelle endnu en gang i dag, når danske og indiske forskere mødes via Tranquebar initiativet og vil lære af hinanden fagligt og kulturelt.

Gæsteskrubenten Louise Sebro ser overordnet på hvorfor de danske kolonier er oppe i tiden og overvejer de etiske problematikker i det at forske i den fælles kulturarv. Hun forstår interessen som et produkt af globalisering, både positivt og negativt: på den positive side medfører globaliseringen en interesse i verden udenfor Danmarks grænser, på den negative side en usikkerhed overfor fremtiden og det ukendte. Hun fremhæver derfor faren for, at den nye forskning bliver en gentagelse af gamle, nationalistiske myter, men også muligheden for, at den kan bidrage til et opgør med disse myter. Der er derfor behov for, at forskerne er opmærksomme på den større sammenhæng, de skriver indenfor.

Det bliver om nogle år interessant at se, om de forskellige forfatteres bekymring, håb og ønsker med arbejdet om/i de gamle danske kolonier går i opfyldelse.

Redaktionen